

SZARVASI ÚJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETESI ÁR:	
Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 frt. 50 kr.
Negyedévre	1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:
hetenként egyszer, vas rnap.
<small>Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét, illetve közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra érkeznek.</small>
A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETESEK
<small>jutányos aron vetetnek fel</small>
<small>A hirdetések az „Arpad” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.</small>
<small>Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, szervitater 3. sz. a.</small>

Közegészségügyi viszonyaink.

Évek egész sorozatán keresztül szigorúan megfigyelt észleletek szerint, közép számmal a gyógykezelésben részesült halottak összegét, kétszeresen múlja felül az orvosi segélytélküzők száma, vagyis: 600 halálzási esetben 200 veszi igénybe a szakértő orvost, és pedig az is legtöbbszörre az utolsó óra közeledtével, mikor már minden kísérlet haszталannak bizonyult; míg a többi 400, javas asszonyok, tudákos emberek, lelkiismeret- és szemérem szegény kontárckhoz fordul tanács és gyógyszeréért, kik az emberiség egészségének rovására nem átalják, az együgyűek tudatlanságát felhasználni jövedelmük gyarapítására.

Ha tekintetbe vesszük, mennyire elharapódzott az orvos és szülésznői tudományokba hivatástalan beavatkozók száma, ha tudjuk, hogy a javas asszonyok, gyógyító bábák, és az orvosi szerekkel kúpeczkedők mily nagy bizalomban részesültek köznépünk által: megdöbbenéssel ismerünk ezekben a tanulatlanabb osztály példátlan és korai halálzási okaira.

Kétségen kívül áll, hogy a szegénység következtében rendes gyógykezelés nélkül elhalt egyének száma, a kontár gyógyítás útján áldozatul esettekét meg se közelítheti, azon egyetlen köztudomású indoknál fogva sem, ami folyvást napi renden van mind e pillanatig, hogy köznépünk megszokott orvos szereit megfoghatatlan könnyelműséggel nem illetékes helyen szokta beszerezni, hanem kékitő áruló vén asszonyoktól, likör kutyvasztóktól, piaci kofáktól és a többi, látszólag tökéletesnek mutakozó orvosi szerben az egészségre legkártékonyabban ható oly valamit használ, melynek legnagyobb része vegyész vizsgálatok alapján a barom gyógyászatban hasz-

nálni szokott, vagy épen elvetendő s idegen részekkel fertőzött gyógyszer féléknek bizonyul.

Azok a sokféle pacsomagok, mosdóvizek, az az átkozott szerecsika, melylyel városunkban oly sokan üznek lelketlen kereskedést, melynek használata rövid időn az arezbórt megránczosítja, mintegy kicserzi, s a fogakat megszenesíti.

Ezen különböző elnevezés alatt kereskedésre bocsátott kuruzsló szerek, mint az egészséget sajnos tapasztalatok nyomán nagy mérvben veszélyeztetők, mai nap már sokakban azon erős óhajt és vágyat költötték fel városunk lakosai közül, vajha valami atyáskodó kéz azoknak árulását végre valahára beszüntetvén, az azokkal lelkiismeretlenül üzérkedő kufárokat, e hitvány csalókat s a közegészségügy büntös megrontóit, fajunk pusztítóit, végre valahára a ravaszul kijátszott igazság szolgáltatás büntetőszéke elébe állítaná.

Miadezen visszaélésekkel, mint a törvény és jog tabba tiprásával szemben, a közegészségügyi bizottságok vannak hivatva szigorú intézkedések tételére.

Ezen bizottság hatásköre, feladata oly szép és háládatos, miszerint célirányos és szigorú intézkedéseinek pontos keresztülvitelét, a nép szembe szökő felvilágosodása, egészségének zavartalansága, most oly megrendítő nagymérvű halandóságának megszüntése fogná rövid idő alatt jutalmazni.

Nem ajánlhatók tehát eléggé a közegészségügyi bizottságok figyelmébe, a mindenütt rajként szállongó gyógyító kontárok és nem okleveles bábák éber szemmel tartása, s a veszélyes kuruzsló szerekkel üzérkedék megfigyelése, kik vállalkoznak saját kezűleg készített szerekkel, vagy babonával bármely betegség

orvoslásra, kik annyi ép egészséges anyát juttatnak a sír szélére, annyi kisedet fosztanak meg az élettől, vagy a mi még százszorta szomorúbb, tesznek egész életükre nyomorult békák, míg a pénzsovár lelketlen üzérök, drága pénzért egészség romboló mérget adnak esérébe a hozzájuk forduló hiszékeny ögyüségnek.

Hasonló figyelmet érdemel a hírlapok és nap-tárakban ég tudja hány-féle és igen sokszor homlok egyenest ellenkező bajok orvoslására nagy garra l ajánlott s agyon díesért hatásos szerek hirdetése nemkülömben a népek zsarolásából elődő és hirde-tések útján gyors és sikeres javulás „biztosítása” mellett ajánlkozó orvosok.

Ezen tulságos élelmes fajta népség ellenében oda kellene törekednünk, hogy ne csak megvetéssel forduljon el népünk csábhirdetéseiktől, hanem mint a drága egészséget anyagi és szehemi jóllétet veszé-lyeztető üzelmek mindenkor közundorral találko-zanak.

Fájdalom, hogy eddig hivatott körökben ez utób-iaakra csekély figyelem fordított, de ezen körülmény abban leli magyarázatát, hogy különösen or-szágunkban sokkal nagyobb mérvű felvilágosultság tételeztetett fel, mint a mennyi valójában létezik, s így azon föltevésből kiindulva, miszerint józaneszű népünknel a legerőlködőbb kontárok vagy scharlatá-nok sem találnak pártfogásra: felsőbbi intézkedések teljesen mellőztettek.

Ezekből kifolyólag belátható, mily kötelesség vár a közegészségügyi bizottságokra, ha komolyan eszközbe veszik, hogy a közegészség megóvása és javítása ér-dekében az azok ellen vétőket leálezázní, kellő meg-torlásban részesíteni, és így a közegészség fáján pusztítú hernyók kiirtását eszközölni legelső sorban

ők vannak hivatva, s ezeknek pontos és szigorú kereszt-ülvitele azó törvényszerű, szent kötelességük.

H I R E K.

— **Könyelmű** anya. A nép általános szokása szerint egy helybeli, Rák Mihály nevű földmives neje másfél éves leánygyermekét a napokban mákfőzettel altatta el. Az adag azonban oly erős volt, hogy a gyermek örökre elaludt tőle. Az eset feljelentetvén, a hivatalos vizsgálat megejtetett, s a könyelmű anya bizonyára méltó büntetésben részesül.

— **A szarvasi** polgári leányiskolai társulat aug. 15-én tartott közgyűlésének megbízásából alólírott bátorkodom a t. szüléket ezennel értesíteni, hogy a társulat leányiskolájában ugy az elemi, mint a polgári osztályokban a tanítás az ed-digi tanerők alkalmazásával szept. 2-án fog megkezdetni. A társulat iskolájába felvétetnek a társulat tagjainak gyermekein kívül más szülők gyermekei is, ha azok az elemi I. és II-ik osztályban: 2 frt 50 kr, III. és IV-ben 3 frt 50 kr, — továbbá a polgári I. és II-ik osztályban 4 f. 50 kr; s a III. és IV-ik osztályban 5 frtnak havonkénti fizetésére magokat kötelezik. E kötelezettség 11 hónapra terjed. A felvétel szept. 2-án az iskola helyiségében történik. Szarvason aug. 21. 1880. Mihálf József imézeti igazgató.

— **A körözi** nagy hidat erősen javítgatják. Tekintve azonban azt, hogy annak immár minden része avult, s így közbiztonsági szempontból sok szó fér hozzá: ideje volna már teljes lebontását s egy újnak építését hivatalosan elrendelni.

— **Aradi Gerő** színtársulata a jövő héten érkezik meg városunkba. A helybeli színügyi bizottsághoz már beküldetett a társulat személyzetének és szereposztályzatának jegyzéke, ugy szintén a darabok sorozata, melyből a színügyi bizottság kijelölendi a hértetben előadandókat. Összesen 62 színmű jelen-tetett be, ezek közt 24 van olyan a legujabbakból, mely k Szarva-son nem adattak. Általában a repertoír igen változatos és nagy-választékú. A színtársulat, mely a vidéken egyike a legjobb-baknak, az operettekhez saját z e n e k a r a l rendelkezik, mely körülmény már magában véve igen előnyös. A színtar-sulat mindössze is rövid ideig maradhat Szarvason, mert okt. 3-án már Szegeden kezdi meg a téli sásonit. Bérlet 16 elő-dásra nyittatik a szokásos árak mellett. A jeles színtársulat

T Á R C Z A.

Fürdői tárcza.

— Egy kis beszélgetés Szliácstól Zólyomig. —

— Készen

Kiáltott az egyik gép, mire a másik gép közönyös fütttyel felelt s a vonat lassumorgással s olympi nyugalom-mal ballagott tova, elhagyva Szliácsot az onnan megköny-nyebbült hangulatú és zsebű vendégekkel egyetemben, méltóságos lassúsággal, mint egy vicinális vonat, a mely tudja hogy ráér s nem kell sietnie, a mely ismeri a mondát „lassan járj, tovább érsz,” s a mely végre érzi, hogy ő nél-külözhetetlen, ép úgy mint legifjabb testvére, a szarvas-mezőturi, s ez édes öntudatban nem igen törődve a kocsik-ba sajtoltak zúgolódásaival, meg van erősen győződve,

hogy egykor mindenesetre be fog érní Zólyomba, a melynek gyárai utólérhetetlen távolban füstölögnek.

A coupéban nagy nyüzsgés után végre a kisebb máh-ák szép egyetértésben elhelyezkednek a felső póczokon, mire a 8 utazó is lassankint megszűnteli mozgását. A test nyu-galma báll s az ajkak működése következik.

— Még egy tekintetet a hegyre, ahol „Vilhelmineus Ruhe” tetőjét a nap megaranyozza, mielőtt a távol végkép elnyeli! — kiált fel szomszédom, egy szentimentális hangú, lékszemű ha'vány arcú fiatal hölgy, sárga keztyűs ujjával a fürdő felé mutatva.

— Oh kérem csak tessék! mondja vele á'ellenben egy epés úr. Ettől a vonattól ugyan ráér nagysád! Ez nem gá-tolja! akár egy óráig

— Nem lehet tagadni, hogy Szliács nagyon szép. — kezdi szünet múlva egy idősebb kövér asszonyosság a

közönségünk részéről bizonyára kellő pártolásban részesítették mint minden társulat, mely magasabb intenciók mellett mivel a magyar színészet ügyét.

— **A békésmegyei tanítóegylet** aug. 25-én Szarvason tartandó közgyűlése alkalmával tanszer és kézimunka-kiállítást rendez. Úgy tudjuk, hogy e kiállításon a szarvasi társulati polgári leányiskolának tanszerei és a növendékek kézimunkái is ki lesznek állítva. Felhívjuk a tanügy iránt érdeklődő közönséget s az érdekelt szülőket, hogy ezen kiállítást megtekinteni el ne mulasztják, a mennyiben az eddigi tapasztalatok után mondhatjuk, hogy e nemben t. Richard Irma és Hegedűs Boriska kisaszszonyok szakíserfű vezetése páratlan szép eredményt tud felmutatni.

— **Meghívás.** A szarvasi Nőegylet aug. 29-én vasárnap délután 3 órakor a főgymnásiumi díszteremben közgyűlést fog tartani. A gyűlés tárgyai: múlt évi számadások átvizsgálása s az egyletnek ujonnan megalakulása. Ezen közgyűlésen való megjelenésre az egylet tagjai ezennel tiszteletteljesen felkérnek. Az elnökség megbízásából: Miháfi József egyl. titkár.

— **Az ausztriai árvíz.** Az alsó-ausztriai helytartóhoz érkezett jelentések szerint a víz a Traun, Enns, Inns folyókön apad, Bécsben azonban úgy a folyamban, mint a csatornáknak folytonosan árad. A Rudolf hid közelében a víz kilépett medréről; a Brigittenau, a vágóhid utczában a Duna vize a csatornából tör elő. A hilgenstadli kerteket elöntötte a víz.

— **Dr. Tanner** a nagy koplaló, miután kinzó éhsége lecsillapult, most egészen rendszeresen táplálkozik osztrigával és görög dinnyével. Jelenleg 142 font, s így mióta az evést megkezdte 16 fontot nehezedett. Kifőnően érzi magát s ez a kételkedőket megerősíti azon nézetökben, hogy az egész 40 napi koplalás humbug.

— **A Napóleonnapi** Párisban. E hó 15-én volt a Notre Dame templomban a mise első Napoleon lelki üdvösségéért, mely azonban, dacára a bonapartista lapok erőfeszítéseinek, nem alakult bonapartista tüntetéssé. Sok ember volt jelen, de a legnagyobb rész azt sem tudta, hogy kiért szolgáltatnak misét.

— **Első mise.** T. Frankó János felszentelt áldozár f hó 15-én tartá első miséjét a szokásos ünnepélyesség mellett a helybeli rom. kath. templomban. A feleség segédle et mélt. gróf Pongracz János pápai kamarás, szt.-andrási plébános úr, s négy

a másik sarokban, orrcsüptetőjét le éve szeméről s gyengédén ajkon ütve a karjai közt nyugó ölebe, mely a legprózaibb ásitással felelt urnője állítására.

— Szép, szép, asszonyom — szólt a mellettem ülő barna fiatal ember, de mi ez mind a külföldi fürdőkhöz, például Bädenhez! Oh Bäden! sohajtott merengve. Azok az utak, platánok, zenekar, virátszőnyegek! Oh!..

— Asszonyom — szóltam halvány szomszédomhoz, — ha megengedi segíték önnek „Vilhelmineus Ruhé“-ben gyönyörködni.

— Nemde szép? — felelt ő. — Egészen oda képzelem magam, a mint a magaslatról körültekintve a Garan völgye összes szépségeit elének tárja.

— Hajnik és Bihar szalmaviskói s vörösf delü tornya, a Garan ócska hidja, a köröskörül feltűnő **Lazok**,*) melyeknek jámbor lakói a tulajdonjogról elmélkednek...

*) Laz-nak neveznek a felföldön kisebb, tanyaszerű házcsoportokat, melyeknek lakót azelőt tolvajtermészetükről híresek voltak.

fiatalabbfelszentelt áldozár végezte. A templomiünnepélyesség után nt. Lonovics Ferencz helybeli esp. plébános úr vendégszerető házánál kedélyes lakoma rendeztetett a fiatal pap tiszteletére.

— **Medvék** a városházán. Érdekes karaván vonult végig pénteken éjjel a nagy utczán. Három lánczos medve, két kis ponny ló s szomorú gazdái a menagerianak. Utánuk egy sereg bős hangulatú, dorongokkal felfegyverkezett munkás csoport, mint kísérő. A szegény vándorok rozsfát tettek a tűzre. A szt.-andrási uton kifosztottak egy 10—12 éves parasztfiút, elvettek tőle egy kenyert, a mit a szentandrási hidnál dolgozó apjának vitt, lehúzták róla felső ruháját, s ott hagyták az országuton. A fiu sirva panaszkolta el apjának szomorú esetét, ki aztán társait magához véve, utánna vetette magát a zsványoknak, s csakhamar utol is érte őket. Diadallal kísérték be őket a városházára.

— **A király 50-ik** születés napját összes templomainkban isteni tisztelettel ünnepelték meg. A római kath templomban a hivatalok személyzete, városi előljáróság s nagy számú közönség vett részt az ünnepélyes nagy misén. Az evangélikusok templomában Lányi Gusztáv magyar hitészónok mondott imát. Az izraelita hitközség mindkét zsinagógájában szintén isteni tisztelettel s magyar ünnepi beszéddel ünneplék meg e napot.

— **Gyuláról** Bróly Samu izr. igazg. tanító ur azon alkalmából, hogy Elfer Jakab szarvasi rabbi ur B.-Gyulán egy esketésnél szép magyar beszédet tartott: levelet intézett hozzánk, melyben az ottani izr. közönség elismerését tolmácsolja a t. rabbi ur irányában. Örvedetes tény az, hogy izraelitáink újabbban egyházi szertartásaik körül különös súlyt fektetnek a magyar nyelvre, s mindenestre dicséretre méltó dolog, hogy ez irányban Elfer rabbi ur buzgó tevékenységet fejt ki.

— **Szechenyi** Béla gróf kínai gyűjteménye, melyet Lóczy Lajos a gróf utitarsa gyűjtött, már megérkezett a nemzeti muzeumba. A gyűjtemény, mely rendkívül érdekes, részben rovar és csigákból áll; a madarak még nem érkeztek meg, de itt vannak már a gyűjtött drágakövek, ásványok és kővületek, míg végül gyönyörű növény-gyűjtemény is érkezett három nagy csomagban. Ezeket is Lóczy Lajos gyűjtötte.

— **Időjelző állomás** Budapesten. Az időjárás adatoknak a mezőgazdaság érdekében való hasznosítása céljából a földművelési miniszter dr. Szentgyörgyi Weisz Józsefet megbízta egy központi időjelző állomás vezetésével, melynek rendeltetése az leendő, hogy a naponkénti időjárás jegyzeteket összefoglalja

— És a távol kékellő bérczek, melyek körül a felhők futkároznak...

— Miközben a hazatérő ember és nyáj távoli m. rajába belevegyül a tőlünk tíz lépésre eső mesterség-s vízzuhanyag zaja, mely kiszámított esésével a természet szépségeinek hatását emeli.

— Ismét gyönyölködik!

— Mentsen isten, asszonyom.

— Aztán meg hazatérő nyájról beszél! Ön t-hat alkonyi lelkésülő.

— Igen asszonyom, én alkonyatkor szoktam lelkesedni.

— Ugy? De hisz én a reggel képt irtam le az imánt! Én napfelköltekor szoktam „Vilhelmineus“-nal abrandozni.

— Napfelköltekor? Asszonyom, engedje meg, hogy csodálkozó mértánylásomat kifejezzem. Én nem emlékeztem, hogy láttam valaha a nap felkeltét.

— Nos, a ki csak az alkonyt ismeri, az egyol-

Drótostótok.

dalú álláspontján soha sem forja érteni a reggel varázsát.

— Meg vagyok róla győződve, hogy pótolhatatlan a veszteségem a reggelre vonatkozólag. Megszerezhettem volna magamnak a reggel varázsa mellé az ön társaságnak élvezetét is s ez esetben azt hiszem, lelkesedésem is őszintébb, lett volna. — De engedje meg, hogy az alkonyt védelmezhessem.

— Halljuk!

— Tché! asszonyom, az est — kivéve a napfelkeltét!

— Szliácson a legkellemesebb. Bármily kedvesek a hős szliácok, a nap rekkenő melegét és bágyasztó hatását nem kerülhetni el.

— No, meg a legyeket, ezeket az impertinens felcsidi legyeket... boesánat, ha zavarom — szólta az átelleni pész úr.

— Baden'ben ez nincs úgy! sóhajtja félhangon a barna fiatal ember.

— Nézze az embereket, asszonyom — folytatam. — Reggel még a szem a hajnali álom bosszúját érzi, mely-

onnan kegyetlenül elkergettek s mely ezért viszonzásul az álmatlanság bágyadt kifejezését hagyja az arczon. Nappal? Oh ugyan nappal mit lát az ember? — Tikkadt lombok, tikkadt emberek... Minő élet! Az emberek blazirtan ógyelegnek a fasorokban, sötét fasorokban, sötét, komor tekintettel mint a karthausi barátok, vagy alszanak az árnyas fakalatti padokon. Emlékszik, asszonyom, arra az öreg urra...

— Ott a „Lenkey-forrásnál?”

— Igen, egyik kezében a „Pester Journal“al...

— A másikban pedig a szliácsi pohárral...

— Igen, igen, a ki minden reggeli után lement a „Lenkey“-t inni s a „Pester Journal“t olvasni abban az árnyas barlangban, mely a „Lenkey forrást körülveszi,...

— S a ki — folytatá szomszédnóm nevetve — minden ebéd után lement a „Lenkey“-t inni s a „Pester Journal“-t olvasni abban az árnyas barlangban sat.

— S a ki-szólt közbe a halvány, magas fiatal ember velem s embe-alószínűleg minden vacsora után és lement volna a „Lenkey“-t s a „Pester Journal“t olvasni abban az

s azokat a közönség tudomására hozza. Az új állomás működését már lényegesen meg is kezdte s az általa naponként kiadandó közlemények f. hó 21-től kezdve fognak a közönség használatára becsüszni oly formán, hogy az állomás jegyzetei nap nként délutáni 1 és 2 óra közt — tehát elég jókor arra, hogy még az esti lapokba felvételhessenek — a budapesti főposta és távirtelepület koronahercegutczái kapuján e csehra berendezett táblán ki fognak függesztetni.

— **A bekés-gyulai** ipari ifuság önképző és betegségyógyító egyesületének zászlója, aug. 15-én, nagy ünnepélyességgel szenteltetett fel. A zászlóanyja Wenckheim Erigyessné grófnő volt; az ünnepélyen az orsz. magyar iparegyesület s a szarvasi ipartársulatok voltak képviselve. Ünnepélyes istentisztelet és közebbé képezte az ünnepély egyes mozzanatait.

— **A Lieskovszky-Seemann** ügyhöz. A magyar kir. adófelügyelőség fegyelmi bizottsága, fegyelmi vizsgálatot indított Lieskovszky József ellen a Seemann ügyében hozott becsületbírói ítélet folytán. A fegyelmi bizottság L.-et hivatalvesztésre ítélte s ítéletét a pénzügyminiszterrel is közölte tudomásvétel végett.

— **Alapos** levelezim. Morva Weisskirchenből közelebb egy levél érkezett Bécsbe, melynek címe a következő: „G. Sebestyén urnak, de a címe most nem jut eszembe. A mariahilfi templom mellett dolgozik a fabrikában, arra a hól az instrumentum-csináló lakik. Van neki két leánya, a kik minden nap lapokat hordanak ki 6 óra reggeltől 9-ig. Ha sehól sem találják tessék a policzájra menni.

— **A biztos jel.** A stockholmi rendőrigazgatóság Alm szökevény postatisztviselő ellen kibocsátott nyomozó levelében ezt írja a bűnös „különös ismertető jeleinek”: szemüveget visel és többnyire jókedvű. Ez a jókedv aligha el nem fog múlni, ha elcsipik.

Ausztria-Magyarország külforgalma. Az osztrák-magyar vámterület (Bosznia és Hercegovina bele nem értve) áruforgalmának táblázatos kimutatása a f. év első feléről megjelent és szomorú tanulságot — tesz különösen gabona- és liszt kivételünk óriási mérvű hanyatlásáról. A kimutatás szerint tett a buza be-

hozatal az idén 923,953 mmázsát, a múlt évben 831,633 mmázsát, tehát a behozatal emelkedett, a kivitel tett az idén 357,794 mmázsát, a múlt évben 2,875,476 mmázsát, tehát a múlt évi kivitel nyolcezszorososan tett többet az ideinél. Hasonló mérvű hanyatlást tapasztalunk a liszt kivitelénél is. Az idén kivitel tett 493,995 mmázsát, a múlt évben 1,412,833 mmázsát, míg a lisztbehozatal a múlt évihez képest mintegy 260,000 mmázsával emelkedett. A többi galonáruknak kivitelénél szintén kivétel nélkül jelentékeny esökkenést tapasztalunk. A vágómarha kivitel szintén hanyatlott. A f. év első felében kivitel tett 17,181 db a múlt év hasonló időszakában 32,175 db, a juh kivitel a múlt évhez képest mintegy 13,000 drbbal esökkenett, a sejtés-kivitel 99,813 drabról 65,497 drbra, a ló-kivitel 24,140 drbról 17,861 drbra. Sör, szesz és borkivitelünk szintén roppantu hanyatlott. A vambevételek 1880 első felében tettek 2,365,544 forint aranyban, 10,787,451 forint ezüstben és 80,000 forintot papírban.

— **A „Fortuna” dr. Tanner** A budapesti fenyítő törvényszék Heller Adolf budapesti bukott kereskedő sógorának fe jelentése folytán, hamis és ü vadja miatt tegnap előtt vizsgálati fogságba helyezte. A letartóztatott egyike azoknak az orthodox zsidóknak, kik semmi szín alatt sem eszik meg a „treffit”, azaz oly ételeket, melyek nem a vallás törvényei szerint készültek. Igen természetes, hogy Heller Adolf a börtönkosztot, melynek készítmódja nem csak a zsidó, de talán a keresztény valas szabályainak — ha ugyan ilyenek léteznek — sem felel meg, semmi szín alatt sem akarja megízlelni, abból a szempontból indulván ki, hogy ha már a hitelét elvitte az ördög, legalább a mennyei jussa maradjon meg. Minthogy pedig az igazságügyminiszter mindez idig elmulasztotta a börtönnél zsidó s. ktert alkalmazni, ki a Heller-fele foglyok támadtszerű élelmézéséről gondoskodott volna, Heller letartóztatása óta egy falatot sem evett, s el van határozva fogsága ideje alatt, ha csak „kóser” kosztal nem traktálják, egy falatot sem enni; reményleni lehet tehát, hogy Heller még dr. Tanneren is túl fog tenni, mivel emberi számítás szerint fogsága negyven napnál tovább fog tartani.

aranyas barlangban sat. ha esetleg este lehetne ott olvasni s ő vacsora után menten le ném feküdt volna.

— S aki — folytatám tovább — míg szellemén a vasas viz s a „Pester Journal” kettős küzdelme folyt, elkényszeredve szendergett el.

— S mialatt fel-tte vidám madarak csevegtek . . .

— Horkolása messze hangzott.

— Oh, oh! — kacagott szomszédnóm, körültekintve a coupéban — minő bóhókás öreg úr volt! mikor az ember néha szendergése közt néha meglepte s ő ezt észrevette, zavartan ugrot fel s szere etremé tö ügyetlenséggel hajlongva, kezében a lappal és pohárral hebegé: „Bitte, madame, bitte . . ., úgy hogy az ember nem tudta, pohárral, „Pester Journal”-al, vagy üléssel akarja őt megkinálni.

— En Bädenben ismertem ilyen embert — mormogá felhangon a bädeni rajongó.

— Lassa asszonyom — szóltam — ezt az öreg urat azért voltam bátor emlékezetébe hozni, mert ez a szliácsi vendégek nagy, tán legnagyobb részének típusa. Vonjuk el a jellemző vonásokat. — Rendszeresen issza a vizet

tehát beteg; „Pester Journal”-t olvas, tehát német ajkú lassu, léha, semmi izgékonyssággal, sokat alszik és elvonul, válóságos kereskedő vagy polgári hivatalnok, a ki az év nagy munkái után pár hétre egészen átadja magát a nyugalomnak. Ime ilyenekből áll legnagyobb részt Szliács fürdőközönsége. — Szliács határozottan a munkás polgári osztály fürdője — innét árny — és fényoldalai.

Rideg, zárkózott, de nem gögös, nevető; nem nyájas, de udariás; általában nem nagyon érdekes, de nem is ellenszenves.

Egészen véve türehető a fürdő, a hol sokat beszélnek tótul és németül, — néha magyarul is.

— Ebben nincs önnek egészen igaza, mert magyarul ép annyit beszélnek ott, mint más nyelven.

— Igen, de a vendégek nagy része német, (s a magyar ember nagyon szívesen beszél más kedvéért idegen nyelven) — a környezet pedig egészen tót. Még a „József-forrás” kis, szőke leánykája is, a ki mesolygó szemekkel s piruló arcczal nyújtja poharában a vasas vizet, — a piros ajkú Juliska is tótul társalgott azzal a kamasszal a vas-

Tarkaságok.

Egy zártkörű társaságban fölkértek egy fiatal embert, a ki a színi pályára szándékozott lépni, énekeljen valamit. Szép csengő, iskolázott hangja volt, úgy, hogy mikor elvégezte, mindenki gratulált neki.

Egy falusi asszonyság, ki lelkesedését nem tudta, hogyan fejezze ki, így szólt az ifjuhoz:

— Oh uram, mily gyönyörű hang!... ugyan hány éves ön, kérem?

— Huszonkettő, asszonyom.

— Huszonkettő! — kiált csodálkozva — és nem több? Igazán uram, őszintén szólva, önnek olyan hangja van, mint egy negyven éves embernek!

Az önzés egy megható jelene. A vasuton Bütykösy ur és neje gyengéd társalgást kezdenek.

— Édes angyalom! — szól a férj — jól érzed magad ott a szögletben?

— Nagyon jól, kedvesem.

— Nem fázol?

— Épen nem.

— Nincs léghezam?

— Csepp sincs.

— Akkor hát kérlek, cseréljünk helyet.

A Körös partján egy szenvedélyes horgász roppant türellemmel várt a horgászati zsákmányára.

Pár lépésre egy ügyelgő megvetőleg szemléli e nagy türelmet s odasug szomszédjához:

— Lehet-e ostobább dolog a horgászatnál?

— Mindenesetre lehet uram — válaszol a horgász, kinek finom füle volt — azt bámulni.

uttól, a ki mindennap vagy tizszer jött a forrshoz inni s Juliskával szót váltani, és arra a nőára, hogy „nincsen annyi tenger csillag az égen“ lelkesedve dalolt egy tót szöveget.

— Egy nagy hibája van egyébiránt Szliácsnak asszonyom, — szól a szőke fiatal ember — s ez az, hogy sok ott a beteg. Innen a nyomott hangulat, komorság, életlenség, jóllehet a vendégek száma eddig a 750-et meghaladja.

— Ugyan kérem — fordult neki a másik sarokból a badeni szomszédja, egy kövér családapa a ve'e szemben ülő ölebes hö'gy férje, balkezével papaszennét föltolva, jobb-jával pedig a „Függetlenség“-et lebecsátva, mely eddig elérte őt szemé'nk elöl, — hát minek megy az ember fürdőbe, ha nem meggyógyulni?!

— Én teszem azt, — felelt a szőke, — azért mentem hogy friss leégőt szívjak, párszor megfürödjem, pár pohár „Józsefet“ megigyam s különösen, hogy mulassak.

— Köszönöm szépen — morgó't a családapa, — ebben a me'eg drága időben! mikor oly nagy az inség,

Egy léha firilitól, a ki az udvarlást és löversenyeket szenvedélyesen szerette, egyszer azt kérdik:

— Mit szeret jobban, a lovakat vagy a nőket?

— Jobban szeretem a nőket — felelé szünet mulva, — de a lovakat jobban becsülöm.

Valaki az ifju Dumas-val társalogva, azt mondja egy nőről:

— Ez egy elveszett nő.

— Ön azt állítja, hogy elveszett — vágott közbe Dumas — mert nem ön találta őt meg.

A „Figaró“ nyomán. V. asszony, a régi időkből, és leánya a legmodernebb hölgyek egyike, meghítt ebédre egy pár ismerős fiatal embert.

Egyszer az egyik fiatal ember el kezd nevetni.

— Mit nevetsz? — kérdi egy másik.

— Érdekes adoma jutott eszembe, melyet majd elmondok, ha magunk leszünk.

V. kisasszony élénken: Menj csak ki mama.

Brohan kisasszony a színháztól a hín, öntelt Livania gróffal ebédelt, a ki az előtt IX. Pius tükára volt, majd Párisban telepedvén le, rövid időn elverte egész vagyonát.

A lakoma kezdete óta a gróf folyton nyomkodta a színésznő lábait, lesve a biztató jelt. Végre megunva a dolgot a színésznő, szigorú tekintetet vet rá. A gróf fölé hajol s fülele sugja:

— Ön tehát már teljesen érzéketlén a gyöngédség ilyen jelei iránt?

— Nem uram, — válaszol ő — de új cipő van a lábamon.

Az anya siró gyermekét vigasztalja.

— Mond, fiaeskám, miért sírsz? Ki bántott?

roppant az adó mindennapos az exekuezi, közösügyes a kormány, a magyar zászlót meggyalázzák Egerben!... fejezé be keserűn, újra elrejtőzve a „Függetlenség“ mögé s tovább olvasva.

De van ám még, uram, Szliácsnak más hibája is — szól az epés ur a szőkéhez fordulva, — s ez az, hogy roppant drága. Minő különbség ezelőtt 15 évvel. Kocsin jöttünk — vasut nem volt! — nagy sátoros kocsin, én, a feleségem s a gazdasszony. Szépen letelepedtünk Szliácsra a gazdasszonyunk főzött, — s két hétig szépen kimulatuk magunkat 25 frttal.

Volt a nép számára 2 kros fürdő s az úri fürdő 40 krba került. Most 70 kr a fürdő, 3 frt a szoba, 2 frt az ebéd s 25 frt épen elég három napra. Dejszen, mostanában csak magam járok már Szliácsra!

(Vége következik.)

— Mama — szól s még kegyetlenebbül ri — tegnap nagyon megütöttem magamat.

-- De hisz az tegnap volt! Miért sírsz hát ma?

— Mikor te tegnap nem voltál itthon!

Egy bankárnak meghal a felesége.

A temetés déli tizenkét órára van kitűzve. Nyolcz óra-
kor szokása szerint fölkel, és óráját nézi.

— Eh! van még időm, lássuk könyveimet.

És elmerül üzleti könyvei vizsgálásába.

Délben könyvvivője a leghevesebb számítások közt találja őt.

— Főnök ur, a gyászközönség várja önt.

— Sajnálom — válaszol ez — kezdjek meg nélkülem.
Ön ismeri elveimet: előbb a munka, aztán az él-
vezet.

Egy hölgy keringőt jár, kinek kendőzött arca világosan
elárulja gondosan leplezett korosságát.

— Van vagy 45 éves — mondja valaki.

— Nem tudom, nagyon rejtí évei számát.

— Nem eléggé, mert mindenki megtalálja.

Képünkhöz.

„Minden bokor szállást ad a betyárnak,“ zengi a népdal; hozzá tehetjük, hogy a drótos-tótnak is, mert a házalók ezen fajta folytonosan, télen nyáron uton van, nem csekély ügyességgel orvosolván a gazzasszonyok kedvelt edényeinek sebeit. A drótos-tótok leginkább árva-emberei. A mint a flu betölti 15-ik évét egy „mester“ társaságában útra kél, s körüldrótozza a világot; mert drótos-tóttal nem csak hazánkban, hanem még a continensen túl is találkozhatunk. A szegény vándorok azonban legalább egyszer haza néznek évenként, szorgalmas méhként lerakván a keservs keresményt. Ha beüt az ipar: nem egyszer magasabb üzletágba csapnak át, s a szürtes drótos-tótból lesz gavallér gyalogsós-tót, Addig azonban sokat kell koptatni a boeskort és a géjét. Képünk pihenő drótosokat ábrázol. A háttérben ott áll a „tanonez,“ útra híván az édes nyugalomba merült Janó mestert. Fel is kerekednek csakhamar, s a másnapi pihenőt már a hetedik határban tartják.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Sipos Soma.

A BUDAPESTI

KERESKEDELMI AKADEMIA

alsó középiskolához kapcsolódó három évfolyamból álló nyilvános felsőbb kereskedelmi intézet, melyhez még egy előkészítő osztály is csatlakozik, I. év szeptember 1-jén nyílja meg huszonnegyedik iskolai évét; a beiratások I. év augusztus 30-dikától szeptember 5-dikéig eszközölhetnek.

Az előkészítő osztályba való felételre e betöltött 13-ik életév, meg a 3-dik középiskolai osztály bevégeztének megfelelő ismeretek kimutatása (vagy bizonyítványnyal, vagy felvételi vizsgálat után) kívánatik. Az évi tandíj 150 ft. Az intézet érettségi bizonyítványai az egyévi önkénytelen szolgálatra jogosítanak. Minden egyebekre szívesen nyújt felvilágosítást, valamint programokkal és prospektusokkal ingyen szolgál az

intézet igazgatóságai.

Sirkő raktár

nagy váiasztékban
Békes-Csabán.

A szegedi és kecskeméti országos kiállításokon arany és érdem érmekkel kitüntetésben részesült a híres Sirkő-raktár tulajdonos, ajánlja nagyszámu készletben lévő

SIRKŐVEIT

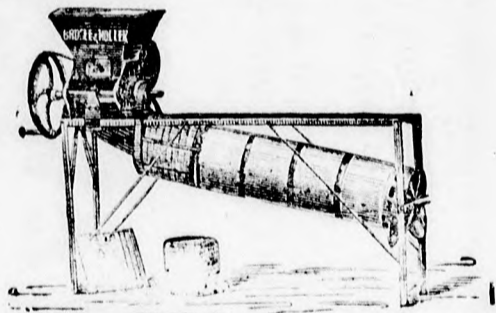
mindennemű márvány, gránit és syenit kövekből, úgyszintén minden e szakhoz tartozó kőfaragó munkákat épületekhez a legjutányosabb áron; továbbá a temetőekben álló sirköveken lévő elmosott feliratok, tükrök és képrámák újbóli megárasztását szintén igen jutányos áron.

Sirkövek megrendelése eszközölhető a vidéken ügynökeim által is, előirt szabott áron. Gyulán: Sal József asztalos, Békésen: Végli Mihály könyvkereskedő; M-Berényben: Lusztig Salamon kereskedő és Abolovszky Pál asztalos; Gyomán: Diószegi Balázs asztalos; Endrődön: Riehmán Mór ízrelkőz; M. Turon: Kozák Lajos asztalos; Szarvason: Rottmann Farkas fényképész; Orosházán: Subkégel István asztalos uraknál.

Rosenbaum I.,

sirkő raktár-tulajdonos

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten.

a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

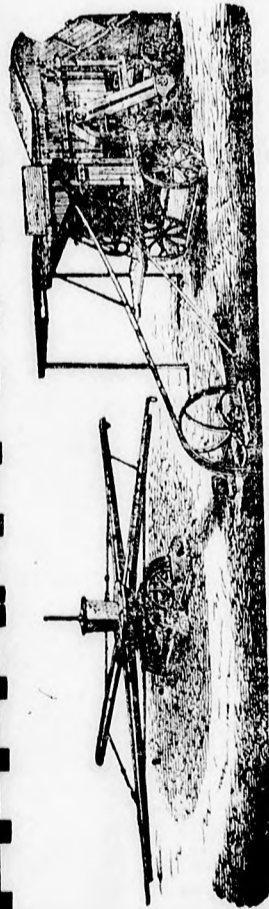
Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, cséplőgépek számára.

50-28

CLAYTON ÉS SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárak
RAKTAR: BUDAPEST, VÁCZI KŐRUT,

ajánlják valamennyi eddig letezett világtalálaton első jutalmát nyert

gőzmozdonyait, fa-, szén- és szalma-tüzelésre berendezve,

gőzcséplőgépeiket, birtosító (dobvél) berendezéssel, továbbá

6 lovas járgány-cséplőgépeit, tisztító és zsúkoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostákat, boronákat, szénagyújtókat, fűkaszálo- és gabonarató-gépeket, egy vasúti, mint a híres szabadalmazott három vasúti ekeket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb áron.

Képes arányzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.